

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu Mgr. Jitky Zavřelové a soudců JUDr. Milana Podhrázkého a Mgr. Jana Čížka v právní věci žalobce: **F. s.r.o.**, se sídlem x, IČ: x, zastoupeného Mgr. Martinem Buřičem, advokátem se sídlem Štěpánská 39, Praha 1 - Nové Město, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2014, č. j. 9779-3/2014-900000-304.5,

t a k t o :

- I. Žaloba se odmítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalobci se vrací** soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč, který bude vyplacen do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Krajského soudu v Praze.

O d ů v o d ň ě n í :

Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2014, č. j. 9779-3/2014-900000-304.5. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Celního úřadu pro Středočeský kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 24. 10. 2013, č. j. 150446-2/2013-610000-32.2, kterým byl žalobci zajištěn minerální olej (dle dokladů B. pur 60) v celkovém množství 13,4 t.

Žalobce namítá, že nebyly splněny podmínky pro zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku podle § 42 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění účinném od 1. 1. 2013 (dále jen „zákon o spotřebních daních“). Žalovaný podle jeho názoru nesprávně zhodnotil skutkový stav a v důsledku toho nesprávně posoudil věc po právní stránce. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Podle § 70 písm. b) s. ř. s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu předběžné povahy.

Podle § 68 písm. e) s. ř. s. je žaloba nepřipustná také tehdy, domáhá-li [žalobce] se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.

Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřipustný.

V projednávané věci směřuje žaloba proti rozhodnutí žalovaného o odvolání žalobce proti rozhodnutí správce daně o zajištění vybraných výrobků nebo dopravních prostředků

vydaného podle § 42a odst. 2 zákona o spotřebních daních, ve znění účinném od 1. 1. 2013. Soud se s ohledem na zajišťovací povahu tohoto institutu zabýval v prvé řadě otázkou, zda je napadené rozhodnutí samostatně přezkoumatelné v řízení před soudy ve správním soudnictví nebo zda na něj dopadá kompetenční výluka podle § 70 písm. b) s. ř. s.

Stávající judikatura správních soudů se otázkou, zda se kompetenční výluka podle § 70 písm. b) s. ř. s. vztahuje na rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku, již zabývala, činila tak ale za účinnosti právní úpravy řízení o zajištění, propadnutí a zabránění vybraných výrobků a dopravních prostředků obsažené v § 42 zákona o spotřebních daních, ve znění účinném do 30. 4. 2011. Podle § 42 odst. 6 zákona o spotřebních daních, ve znění účinném do 30. 4. 2011, totiž platilo, že *„[p]roti rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku může kontrolovaná osoba podat odvolání nejpozději do 7 pracovních dní ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Toto odvolání nemá odkladný účinek. Odvolací orgán, kterým je nejbližší vyšší nadřízený orgán, rozhodne o odvolání bez zbytečných průtahů. Doručování upravuje zákon o správě daní; **proti rozhodnutí o odvolání lze podat jen mimořádné opravné prostředky nebo podnět k soudnímu přezkoumání.**“* (Důraz doplněn – pozn. soudu.).

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 6. 2006, č. j. 2 Afs 198/2005 – 88, publ. pod č. 1536/2008 Sb. NSS, s ohledem na dnes již neúčinnou právní úpravu vyslovil obecný závěr, že rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku nejsou vyloučena z přezkumu ve správním soudnictví. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku uvedl: *„Ač se v daném případě **nepochybně jedná o rozhodnutí předběžné povahy** (srov. k tomu kritéria formulovaná Nejvyšším správním soudem v jeho rozsudku ze dne 29. 3. 2006, č. j. 2 Afs 183/2005 - 64, zveřejněném na www.nssoud.cz), u nichž - jak žalovaný správně podotýká - obecně je přípustná jejich výluka z přezkumu ve správním soudnictví (srov. shora již zmíněný nálezn Ústavního soudu ze dne 3. 11. 1999, sp. zn. Pl. ÚS 8/99, zveřejněný pod č. 153 ve svazku č. 16 Sbírký náleznů a usnesení Ústavního soudu), **zákonodárce tento typ rozhodnutí výslovně podrobil soudnímu přezkumu, stanovil-li oprávnění kontrolované osoby dát "podnět k soudnímu přezkoumání".** Vzhledem k tomu, že zák. o spotř. d. je v tomto případě *lex specialis* k s. ř. s. a jedná se o předpis stejné právní síly, **bude na místě dát přednost jeho textu, který soudní přezkum v daném konkrétním případě zakotvuje.** Dalším argumentem pro použití úpravy z zák. o spotř. d. je, že vzhledem k jeho pozdějšímu datu účinnosti je zák. o spotř. d. ve vztahu k s. ř. s. *lex posterior*.*

*Jakkoli se tedy zákonodárcem zvolené řešení s výslovným připuštěním soudního přezkumu v situaci, kdy se to může zdát ve srovnání s jinými obdobnými instituty (§ 15 odst. 7 d. ř., § 134 odst. 3 zák. o spotř. d.) neobvyklé, je povinností soudu tento zákon respektovat, zvláště s ohledem na zásadu, že v případě pochybností je zapotřebí jakékoli výluky ze soudního přezkumu interpretovat restriktivně, tj. ve prospěch soudního přezkumu; jiný přístup by ve svých důsledcích mohl být odepřením spravedlnosti - *denegatio iustitiae* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 28/2005 - 89, www.nssoud.cz).“* (Důraz doplněn – pozn. soudu.).

Právní úprava institutu zajištění vybraných výrobků nebo dopravních prostředků obsažená dříve v § 42 zákona o spotřebních daních byla s účinností od 1. 5. 2011 změněna zákonem č. 95/2011 Sb. Ustanovení § 42 odst. 6 zákona o spotřebních daních, ve znění účinném do 30. 4. 2011, upravující odvolání proti rozhodnutí o zajištění bylo přesunuto do § 42a odst. 3 zákona o spotřebních daních, ve znění účinném od 1. 5. 2011. Podle tohoto ustanovení platí, že *„[p]roti rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního*

prostředku se lze odvolat nejpozději do 7 pracovních dní od jeho doručení.“ Ze znění tohoto ustanovení byl tedy vypuštěn dovětek o tom, že proti rozhodnutí o odvolání lze podat podnět k soudnímu přezkoumání. Právní úprava účinná od 1. 5. 2011 neobsahuje žádné obdobné ustanovení, které by bylo samostatný soudní přezkum rozhodnutí o zajištění a navazujícího rozhodnutí o odvolání umožňovalo. Důvody, proč se zákonodárce rozhodl z předmětného ustanovení zákona o spotřebních daních uvedený dovětek vypustit, důvodová zpráva k zákonu č. 95/2011 Sb. neuvádí. Je však třeba přihlídnout ke změně právní úpravy, neboť odpadl zásadní důvod, který vedl Nejvyšší správní soud k vyslovení závěru o tom, že rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků nebo dopravních prostředků nejsou vyloučena z přezkumu ve správním soudnictví. Neuplatní se přirozeně ani druhý výkladový argument Nejvyššího správního soudu vyplývající ze vztahu novější právní úpravy (*lex posterior*) obsažené v § 42 odst. 6 zákona o spotřebních daních, ve znění účinném do 30. 4. 2011, k dřívější (a obecně) úpravě obsažené v § 70 písm. b) s. ř. s. Za současné právní úpravy naopak platí, že na rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků nebo dopravních prostředků vydaná po 30. 4. 2011 dopadá obecná právní úprava kompetenční výluky podle § 70 písm. b) s. ř. s. S ohledem na uvedenou změnu právní úpravy tedy již za současného stavu nelze bez dalšího vycházet z právních závěrů vyslovených ve shora citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu.

Povahu rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku je proto třeba poměřit obecnými kritérii předběžnosti rozhodnutí, která jsou nastíněna v rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2009, č. j. 2 Afs 186/2006-54, publikovaném pod č. 1982/2010 Sb. NSS. Rozšířený senát v tomto rozsudku vyslovil závěr, že: *„[o] rozhodnutí předběžné povahy, na které dopadá výluka podle § 70 písm. b) s. ř. s., se jedná, pokud ve vztahu k rozhodnutí konečnému splňuje kumulativně tři podmínky: časovou, věcnou a osobní. Je tedy vydáno v již zahájeném řízení o vydání rozhodnutí konečného nebo je zákonem stanovena přiměřená lhůta pro zahájení takového řízení a účinky předběžného rozhodnutí musí být omezeny do vykonatelnosti rozhodnutí konečného. Rozhodnutí konečné pak v sobě musí věcně zahrnout vztahy upravené rozhodnutím předběžné povahy a musí být adresováno mj. i subjektu, jemuž bylo určeno rozhodnutí předběžné.“* (Důraz doplněn – pozn. soudu.).

Všechny tři podmínky jsou v případě rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku podle § 42a odst. 2 zákona o spotřebních daních, ve znění účinném od 1. 5. 2011 (dále již jen zkráceně „zákon o spotřebních daních“), naplněny. (Totéž platí i ve vztahu k témuž ustanovení ve znění účinném od 1. 1. 2013.) Rozhodnutí o zajištění podle § 42a odst. 2 zákona o spotřebních daních, je vydáváno v řízení, které je označeno jako řízení o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku. Podle § 42b odst. 1 zákona o spotřebních daních, platí, že *„[c]elní úřad nebo celní ředitelství (resp. správce daně podle cit. ustanovení ve znění účinném od 1. 1. 2013 – pozn. soudu), které rozhodlo o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku, bezodkladně zahájí řízení, jehož cílem je prokázání, zda s vybranými výrobky bylo nakládáno způsoby uvedenými v § 42 odst. 1 nebo 2 nebo zda dopravní prostředek takové výrobky dopravoval.“* Toto ustanovení tedy příslušnému správci daně ukládá povinnost, aby po vydání rozhodnutí o zajištění, které je svou povahou rozhodnutím dočasným, bylo bezodkladně zahájeno řízení, které je označeno v rubrice k § 42b zákona o spotřebních daních, jako řízení o zajištěných výrobcích nebo dopravním prostředku. Cílem tohoto navazujícího řízení je postavit najisto, zda došlo k protiprávnímu nakládání s vybranými výrobky v případech uvedených v § 42 odst. 1 a odst. 2 zákona o spotřebních daních. Na základě zjištěných skutečností je pak vydáváno konečné rozhodnutí, které má buď formu rozhodnutí o uvolnění zajištěných vybraných výrobků nebo dopravního prostředku, nebo rozhodnutí o propadnutí (příp. zabrání) zajištěných vybraných výrobků nebo

dopravního prostředku podle § 42c a § 42d zákona o spotřebních daních. Vydáním některého z uvedených rozhodnutí v navazujícím řízení o zajištěných vybraných výrobcích nebo dopravním prostředku je konečným způsobem rozhodnuto o právním osudu zajištěných věcí, přičemž právní mocí konečného rozhodnutí je rozhodnutí o zajištění konzumováno. Jiný způsob rozhodnutí o zajištěných vybraných výrobcích nebo dopravním prostředku zákon nepřipouští (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27.11.2014, č. j. 10 Afs 148/2014-70, dostupný na www.nssoud.cz). Věcná i časová podmínka předběžné povahy rozhodnutí jsou tedy splněny. Splnění osobní podmínky vyplývá z § 42b odst. 2 ve spojení s § 42a odst. 1 zákona o spotřebních daních, z nichž plyne, že okruh účastníků řízení o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku a řízení o zajištěných výrobcích nebo dopravním prostředku je shodný. Rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku je tak adresováno shodnému okruhu účastníků jako navazující konečné rozhodnutí.

Soud tak dospěl k závěru, že rozhodnutí správce daně o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku podle § 42a odst. 2 zákona o spotřebních daních, jakož i navazující rozhodnutí o odvolání proti tomuto rozhodnutí, mají povahu rozhodnutí předběžné povahy ve smyslu § 70 písm. b) s. ř. s. Samostatný soudní přezkum těchto rozhodnutí je vyloučen. Důvody zajištění a následného propadnutí (příp. zabrání) vybraných výrobků nebo dopravního prostředku, jakož i postup správce daně, lze podrobit soudnímu přezkumu až v rámci řízení o žalobě proti konečnému rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání zajištěných vybraných výrobků nebo dopravního prostředku podle § 42d odst. 1 zákona o spotřebních daních. Krajskému soudu je ostatně z vlastní úřední činnosti známo, že žalobce již v související věci podal u zdejšího krajského soudu žalobu podle § 65 a násl. s. ř. s., kterou se domáhá zrušení rozhodnutí o propadnutí zajištěných vybraných výrobků.

Krajský soud tedy na základě uvedených důvodů rozhodl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. o odmítnutí podané žaloby pro nepřipustnost [§ 68 písm. e) a § 70 písm. b) s. ř. s.].

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

O vrácení zaplaceného soudního poplatku soud rozhodl podle § 6a odst. 4 a § 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Soudní poplatek bude podle § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích vrácen z účtu soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci výroku o vrácení poplatku.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 22. února 2016

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Božena Kouřimová